

Partnerschapsovereenkomst VDAB - VVSG

“Samen sterk voor lokaal werk”

1. Situering

Deze samenwerkingsovereenkomst is opgemaakt vanuit de vaststelling dat de arbeidsmarkt een netwerk van mekaar beïnvloedende elementen en relaties is, dat zich kenmerkt door belangrijke individuele, sociaal-maatschappelijke en regio-gebonden verschillen.

- Naast de voor een concrete job onontbeerlijke competenties is de toegang tot ‘werk’ ook afhankelijk van individuele persoonskenmerken zoals nationaliteit en afkomst, leeftijd, gender, gezondheidstoestand. En van de persoonlijke financiële armslag die al dan niet zorgt voor drempelverlagende hefboomen zoals eigen vervoer en een vlotte toegang tot de digitale communicatie-kanalen en sociale media.
- Niet enkel individuele eigenschappen kunnen de toegang tot de arbeidsmarkt bemoeilijken. Ook sociale kenmerken zoals de gezinssituatie *an sich*, alleenstaand met of zonder kinderen; armoede al dan niet in combinatie met het ontbreken van een sociaal netwerk in straat, buurt, gemeente of vereniging, of het feit dat men behoort tot een bepaalde sociale groep met een eigen subcultuur. Al deze variabelen bemoeilijken niet enkel de toegang tot de arbeidsmarkt, ze staan ook een vlotte aansluiting bij onze samenleving in de weg.
- De toegang tot de arbeidsmarkt is niet enkel afhankelijk van individuele of sociaal-relatieve kenmerken. Ook de feitelijke lokale of regionale situatie is medebepalend, bv door:
  - ▶▶ De aanwezigheid van veel, weinig of zeer specifieke werkgelegenheid of de verhouding tussen vraag en aanbod op de lokale arbeidsmarkt
  - ▶▶ een adequaat wegennetwerk; een goed uitgebouwd netwerk van regionaal openbaar vervoer,
  - ▶▶ de beschikbaarheid van een toegankelijk en goed uitgebouwd aanbod aan begeleiding- en opleidingsmogelijkheden.

Bepaalde groepen in onze samenleving blijven structureel uitgesloten van evenredige deelname aan de arbeidsmarkt en impliciet ook van deelname aan de lokale samenleving.

Voor mensen uit deze groepen is de drempel tot ‘werk’ extra hoog; zo ontstaat voor de lokale samenleving het gevaar op een groeiende sociale ongelijkheid, met in het bijzonder voor grotere steden en gemeenten een verhoogd risico op stijgende jeugdwerkloosheid, gepaard gaand met armoede, onveiligheidsgevoelens, concentratiescholen, probleembuurten met kleine criminaliteit en o.a. drugproblematiek. Het resultaat is exclusie i.p.v. inclusie.

Vandaar de nood aan een passend investering-, stimulerings- en activeringsbeleid, gedragen op zowel Vlaams als lokaal niveau, dat de factor ‘werk’ weet te benutten als opstap naar participatie en integratie in de lokale samenleving. Met positieve effecten op zowel individuele personen (eigenwaarde, gezondheid, perspectief, financiële draagkracht) als op de lokale gemeenschap

(veiligheidsgevoelen, bloeiende kleinhandel, verenigingsleven...). En op het lokale ondernemingsklimaat: steden en gemeenten vervullen een belangrijke faciliterende rol inzake lokaal economisch beleid die zich vertaalt in het ondernemingsvriendelijk maken van de eigen stad of gemeente. Initiatiefnemende (startende) bedrijven krijgen zo de mogelijkheid om gemotiveerde en goed opgeleide medewerkers te rekruteren in de eigen omgeving. Dat zorgt voor evenwicht op de lokale arbeidsmarkt en levert bijkomende impulsen voor het tot stand komen van een gezonde lokale samenleving.

Een actieve arbeidsmarktstrategie is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokken beleidsniveaus. Voor steden en gemeenten is dit een kans om hun impact op de lokale arbeidsmarktwerking te verhogen en een cruciaal instrument om hun lokale samenleving gezond en leefbaar te houden. Dit kan niet zonder de expliciete ruimte om – in onderlinge afspraak - voor lokale situaties ook lokale oplossingen te ontwikkelen. Er bestaan namelijk sterke interlokale verschillen inzake de arbeidsmarkt; dé Vlaamse arbeidsmarkt bestaat niet als een over heel Vlaanderen herkenbaar en vergelijkbaar fenomeen.

Ook binnen het Vlaamse gewest bestaan namelijk sterke verschillen in werkloosheidsgraden en participatie. De Vlaamse arbeidsmarkt is eerder de optelsom van de 'lokale' arbeidsmarkten.

Slutelwoord is het begrip 'differentiatie': met deze overeenkomst willen VDAB en VVSG samen een gedifferentieerd en geïntegreerd arbeidsmarktbeleid realiseren dat een maatgericht antwoord biedt op de bestaande diversiteit in en tussen lokale samenlevingen. Waarbij de lokale overheid ruimte krijgt om Vlaamse beleidslijnen aan te passen aan de plaatselijke noden.

Lokale besturen zijn het overheidsniveau bij uitstek om een geïntegreerd beleid te voeren, omdat ze door hun aanwezigheid op het terrein voor aansluiting zorgen tussen verschillende beleidsdomeinen: onderwijs & arbeidsmarkt; arbeidsmarkt, bijstand & integratie; economie & milieu; economie & arbeidsmarkt; economie & ruimtelijke ordening. Allemaal zijn het bevoegdheden die op het lokale niveau samenkomen en interfereren; ze komen als het ware pas tot leven in de lokale samenleving.

Dit alles zorgt zowel voor opportuniteiten als voor gevaren en vraagt een grote responsiviteit en verantwoordelijkheid van zowel lokale als Vlaamse overheid.

Een gedeelde verantwoordelijkheid impliceert dat het lokale niveau de nodige manoeuvreerruimte krijgt om beslissingen te nemen over de richting en organisatie van de voor hun context meest geschikte aanpak.

2. Contracterende partijen

De contracterende partijen zijn :

- de Vlaamse dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, verder vermeld als VDAB, vertegenwoordigd door Fons LEROY, gedelegeerd bestuurder en Jef ROOS, voorzitter.
de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, verder vermeld als VVSG, in haar rol van vertegenwoordiger van de Vlaamse Steden en Gemeenten, vertegenwoordigd door Mieck VOS, gedelegeerd bestuurder en Wim DRIES, voorzitter.

3. Uitgangspunten en doelstellingen

A. Visie en waarden

Aan de basis van deze partnerschapsovereenkomst liggen een gezamenlijk streven, een gedeelde visie en gemeenschappelijke waarden:

- **"De realiteit is lokaal."** Een initiatief op Vlaams niveau krijgt pas gestalte, inhoud, en impact op het (lokale) terrein. VVSG en VDAB willen de lokale overheden nauwer betrekken bij de lokale arbeidsmarkt, meer bepaald bij de uitwerking van lokale initiatieven die tot doel hebben alle betrokken actoren te sensibiliseren, te motiveren en te activeren met het oog op het wegwerken van de drempels die de toegang van individuele burgers tot de arbeidsmarkt belemmeren.

- **“Werk heeft waarde”**. Een gemeenschappelijk streven naar een gezonde (lokale) samenleving met oog voor inclusie en cohesie met bijzondere aandacht voor de rol van de factor ‘werk’ bij de ontplooiing van elk individu.
- Een gedeelde visie op de complexiteit van de samenhang tussen werk, onderwijs, welzijn en gezondheid op de lokale samenleving. VDAB en VVSG erkennen de meerwaarde van geïntegreerde initiatieven waarin zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de impact van omgevingsfactoren als mobiliteit, kinderopvang, armoede en milieu.
- Het "Primaat van de klant-gebruiker, in casu burgers én ondernemers" bij het organiseren en uitvoeren van de dienstverlening op individueel, sociaal en samenlevingsniveau.

B. Doelstelling – Een gezonde samenleving

Deze samenwerkingsovereenkomst wil de modaliteiten, inspanningen en initiatieven beschrijven die vanuit een op Vlaams en lokaal gedragen arbeidsmarktbeleid kunnen bijdragen tot een gezonde lokale samenleving. Dit impliceert:

- het bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen en het stimuleren van voldoende duurzame werkgelegenheid; VDAB en VVSG zullen hierin een voortrekkersrol opnemen.
- een bijdrage leveren aan het wegwerken van armoede en het bevorderen van sociale inclusie.
- het stimuleren van innovatie en co-creatie op de kruispunten van arbeidsmarkt-, welzijns-, en werkgelegenheidsbeleid. Daarbij hebben VDAB en VVSG oog voor de groeiende rol van technologie - digitalisering en automatisering - op de dienstverlening op de arbeidsmarkt en andere levensdomeinen, en het mogelijke risico op een nieuwe dualisering die dit in onze samenleving kan teweegbrengen.

Samengevat: de samenwerking tussen VDAB, VVSG en de lokale overheden moet effect ressorteren op maat van de individuele werkzoekende, ondernemer, werknemer, burger. Daarbij streven VDAB en VVSG ernaar om eventuele overkoepelende wettelijke en technische kaders op mekaar af te stemmen.

C. Doelstelling - Een streven naar zichtbare resultaten

VDAB, VVSG en de lokale overheden willen:

- het verhogen van de werkzaamheidsgraad in lijn met de Europese ambities, met het oog op welvaart voor alle burgers.
- in coalitie, andere organisaties die impact kunnen hebben op de werking van de lokale arbeidsmarkt betrekken bij het verbeteren van deze werking, met name om bestaande drempels die de toegang tot de arbeidsmarkt bemoeilijken, te helpen wegwerken..
- maatgerichte en daardoor doelmatige dienstverlening aanbieden aan de klant-gebruiker, in casu burgers en ondernemers en aan de lokale samenleving als geheel.
- samen een voor iedereen toegankelijke dienstverlening uitbouwen op basis van de volgende criteria: Bekend, Bereikbaar, Beschikbaar, Bruikbaar, Betaalbaar, Begrijpelijk, Betrouwbaar; waarbij VDAB, VVSG en de betrokken lokale overheden samen de relevantie van de dienstverlening voor de lokale potentiële klantengroepen zullen bewaken en indien nodig aanpassen.
- de burgers de nodige instrumenten bieden om de eigen loopbaan in handen te nemen en voor diegenen die dit nodig hebben een professionele ondersteuning garanderen.
- de individuele en in sociale groepen georganiseerde klant-gebruikers, in casu burgers en ondernemers, versterken door het open ter beschikking stellen van de eigen instrumenten,

informatie en data, voor zover dit niet in strijd is met de regelgeving ter bescherming van de privé levenssfeer.

- gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor het bevorderen van levenslang leren om competenties te verwerven die maximaal aan sluiten bij de wijzigende leef- en werk-omstandigheden in onze samenleving.
- VDAB, VVSG en de lokale overheden willen een bijdrage leveren tot het verkleinen van de kloof onderwijs-arbeidsmarkt, inzonderheid het zoeken naar antwoorden op het fenomeen van de ongekwalificeerde uitstroom.

4. Verbintenissen van de contracterende partijen

A. Onderliggende principes

De samenwerking tussen VDAB, VVSG en de lokale overheden beantwoordt aan volgende principes :

- De samenwerking wordt opgebouwd vanuit de gelijkwaardigheid van de inbreng van beide organisaties.
- Vanuit het gemeenschappelijk streven om de burger een betere dienstverlening te bieden respecteren beide contractanten elkaars autonome bevoegdheden en opdrachten c.q. de specifieke competenties van de andere partner.
- De door beide organisaties ingebrachte informatie en competenties zijn complementair en omvatten bovendien de uitwisseling van goede praktijken, instrumenten en methodieken.
- Er bestaat een absolute openheid in informatiedoorstroming tussen de deelnemende partners.
- De afspraken uit deze overeenkomst doen geen afbreuk aan de taken en opdrachten die de contractanten toebedeeld krijgen van de Vlaamse of federale regering; evenmin doen ze afbreuk aan andere opdrachten die hen zijn toegewezen.

B. Gezamenlijke verbintenissen

- VDAB en VVSG nemen als gelijkwaardige partners deel aan het door VDAB georganiseerd structureel overleg op centraal en provinciaal niveau via de zgn. werkgroepen 'Lokale Besturen'. De samenstelling en werking van de centrale werkgroep 'Lokale Besturen' staat beschreven in hoofdstuk 2 van het huishoudelijk reglement van de Raad van Bestuur VDAB.

De doelstelling van het structureel overleg op centraal niveau is: het formuleren van adviezen over beleid en beleidsuitvoering op het raakvlak tussen Vlaamse en lokale werkgelegenheids- en arbeidsmarktmaties. Dit kan gaan om Vlaamse beleidsmaterie, maar ook om beleidsmaterie die federaal beslist wordt en invloed heeft op de samenwerking tussen het Vlaamse en lokale niveau.

Met hun samenwerking in de centrale werkgroep 'Lokale Besturen' in de schoot van de Raad van Bestuur van VDAB bevestigen beide partners de ambitie om de samenwerking tussen VDAB en lokale besturen op strategisch vlak te borgen.

- De op regionaal (of provinciaal) niveau opgerichte werkgroepen vertalen de op centraal niveau overlegde strategische afspraken naar operationele lokale acties of initiatieven en garanderen zo de (boven)lokale verankering van de samenwerking. De doelstellingen van het structureel overleg op bovenlokaal niveau zijn:
  - » het fijnstellen, afstemmen en preciseren van de lokale dienstverleningsinitiatieven,
  - » afspraken maken over "hoe kunnen we de Vlaamse en federale middelen, mensen en instrumenten, optimaal regionaal en/of lokaal inzetten"
- VDAB en VVSG zullen jaarlijks samen een actieplan uitwerken om de doelstellingen van deze samenwerkingsovereenkomst te realiseren.

- VDAB en VVSG zullen in lijn met de doelstellingen in deze partnerschapsovereenkomst centraal thematische samenwerkingsovereenkomsten opmaken en (boven)lokale samenwerkingsovereenkomsten tussen VDAB en lokale besturen te veldde ondersteunen.
- VDAB, VVSG en de lokale overheden engageren zich tot het delen van door hen vergaarde data en tot het ter beschikking stellen van deze data aan stakeholders zodat ook zij kunnen bijdragen tot een verbeterde dienstverlening.
- In het kader van de activering van alle bij de arbeidsmarkt betrokken spelers nemen VDAB, VVSG en de lokale overheden een aantal gezamenlijke initiatieven:
  - ▶▶ naar de klanten-gebruikers, burgers en ondernemers;
  - ▶▶ naar de eigen medewerkers, onder vorm van opleidingen, communicatie-acties,
  - ▶▶ het aanscherpen en uitwisselen van het beschikbare arsenaal aan methodieken en instrumenten, met als uiteindelijk doel het verbeteren van de dienstverlening.

C. Verbintenissen van VDAB

- VDAB engageert zich tot de uitbouw van een versterkte samenwerking met lokale besturen in lijn met de beleidsvisie van de Vlaamse Regering. Dit impliceert uitdrukkelijk de volgende elementen:
  - ▶▶ De structurele beschikbaarheid van een SPOC (*single point of contact*), centraal en provinciaal, die vertrouwd is met de eigenheid, bevoegdheden en activiteiten van de lokale besturen.
  - ▶▶ Het inzetten op de verdere uitbouw van lokale en/of bovenlokale samenwerkingsovereenkomsten met individuele Steden en Gemeenten en/of bovenlokale intergemeentelijke netwerken waarin iedere partner binnen zijn bevoegdheden verantwoordelijkheid opneemt op maat van de (boven-)lokale arbeidsmarkt-problematiek.
  - ▶▶ Het structureel inbedden van het advies van lokale besturen in het kader van de beleidscyclus van VDAB via het jaarlijks op te maken actieplan.
  - ▶▶ Het beschikbaar stellen van een digitaal kennisplatform voor lokale besturen om instrumenten en tools ten behoeve van de samenwerking te delen.
- Specifieke verbintenissen in het kader van de samenwerking m.b.t. het **activeringsbeleid**
  - ▶▶ Kennisdeling: snelle, gerichte informatiedoorstroming van ontwikkelingen, services, aanbod, i.f.v. de activeringsopdracht.
  - ▶▶ Bij de disseminatie en/of ontwikkeling van nieuwe producten en services zoekt VDAB synergieën rond de bij lokale overheden beschikbare ervaring en kennis zodat bij de uitwerking ervan het adagium ‘primaat van de klant-gebruiker, burger en ondernemer’ als uitgangspunt gegarandeerd wordt.
  - ▶▶ De maatgerichte inzet van middelen, mensen en instrumenten om een succesvol activeringsbeleid te voeren gericht op een vlotte instroom en doorstroom van werkzoekende inwoners.
  - ▶▶ In haar uitbestedingsbeleid bouwt VDAB ruimte in, rekening houdend met de juridische marges m.b.t. openbare aanbestedingen, voor de betrokkenheid van lokale overheden ter versterking van de complementariteit en het realiseren van gezamenlijke initiatieven ten behoeve van de lokale arbeidsmarktsituatie.
- Specifieke verbintenissen in de samenwerking met lokale **ondernemers** en het faciliteren van de arbeidsmarktwerking
  - ▶▶ VDAB streeft ernaar de lokale overheden als extra communicatiekanaal in te zetten bij de informatiedoorstroming van haar serviceaanbod naar lokale ondernemers en zo de opportuniteiten voor samenwerking te vergroten.

- ▶▶ VDAB zal haar dienstverleningsaanbod voor lokale ondernemers beter bekend maken door participatie aan initiatieven van (boven)lokale werkgeversnetwerken, zowel naar sociale als reguliere economie.
- ▶▶ VDAB ontwikkelt samen met de lokale besturen initiatieven om netwerken van potentiële en/of startende ondernemers te ondersteunen.
- Specifieke verbintenissen in het kader van de (boven)lokale samenwerking met **onderwijs, welzijn en andere belanghebbende beleidsdomeinen**.
  - ▶▶ VDAB zal een bijdrage leveren aan de flankerende rol van lokale besturen in het kader van het Vlaams onderwijsbeleid. Beleidsprioriteiten van het Vlaams onderwijsbeleid zullen gekoppeld worden aan anticiperend arbeidsmarktbeleid. In de strijd tegen jeugdwerkloosheid zal VDAB haar expertise beschikbaar stellen voor een vlottere doorstroom onderwijs-arbeidsmarkt en dit in nauwe samenwerking met de lokale besturen.
  - ▶▶ VDAB zal synergiën uitbouwen met (boven)lokale welzijnsorganisaties ten behoeve van de activering van werkzoekenden met specifieke welzijnsgerelateerde problematieken.

D. Verbintenissen van VVSG

- Als vertegenwoordiger van de Vlaamse Lokale besturen engageert de VVSG zich om in alle beleidsdomeinen steeds aandacht te vragen voor de moeilijkste doelgroepen uit onze samenleving.
- De VVSG organiseert zich als een permanent aanspreekpunt voor de bij het (arbeidsmarkt)beleid betrokken administraties, in het bijzonder de VDAB, rond de volgende thema's:
  - ▶▶ inbedding van het lokaal werkgelegenheidsbeleid in het Vlaams arbeidsmarktbeleid,
  - ▶▶ doelgroepenbeleid,
  - ▶▶ sociale economie,
  - ▶▶ intergemeentelijke samenwerking,....
- In dit kader engageert de VVSG zich ook in het maken van de vertaalslag van nieuwe Vlaamse 'Werk'-maatregelen naar het lokale niveau door middel van publicaties, beleidsdocumenten, bvb. toelichtingen, symposia, studiedagen, syllabi, en andere communicatie-initiatieven.
- Daarnaast engageert de VVSG zich om bij te dragen tot een geïntegreerd werkgelegenheids- en activeringsbeleid door te ijveren voor betere afstemming tussen de verschillende niveau's van beleid en beleidsuitvoering.
- De VVSG participeert actief in de verschillende permanente of adhoc werkgroepen, zowel centraal als lokaal (provinciaal) vanuit haar vertegenwoordigingsfunctie voor de lokale overheden.
- VVSG neemt de taak op zich om lokale besturen te adviseren en te ondersteunen inzake de materie van het lokaal werkgelegenheidsbeleid
- Deze engagementen worden (twee of meer)jaarlijks in een actieplan (cfr. Welzijnsconvenant) opgesomd. De contouren worden vooraf besproken en overlegd met de SPOC van VDAB. (cfr. Afspraken ABB)

5. Uitvoering, opvolging en evaluatie

Deze samenwerkingsovereenkomst wordt jaarlijks geconcretiseerd in een actieplan waarvan de acties en resultaten opgevolgd worden door respectievelijk de gemeenschappelijke centrale of provinciale werkgroep 'Lokale Besturen' waarbinnen de acties afgesproken werden.

Na elk werkingsjaar organiseren VDAB en VVSG in overleg een evaluatie van het afgelopen werkjaar. Deze evaluatie geldt als referentie bij de opmaak van het er op volgend jaarlijkse actieplan .

6. Duur van de overeenkomst

Deze overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde duur. Elk van de contracterende partijen heeft het recht de overeenkomst op te zeggen, mits in acht name van een opzegtermijn van 6 maanden, en zonder dat dit in hoofde van de andere contractant eender welk recht doet ontstaan.

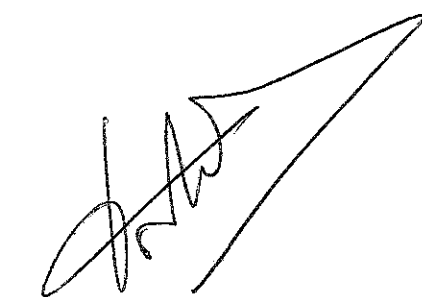
7. Slotbepalingen

De betwistingen die voortvloeien uit deze overeenkomst worden in onderling overleg afgehandeld en indien dit niet zou lukken, voorgelegd aan een door beide contractanten aanvaarde bemiddelende instantie.

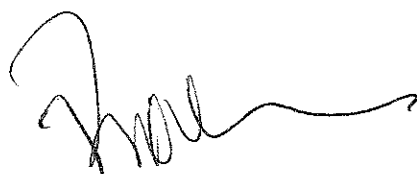
Deze overeenkomst gaat in op 24 mei 2017.

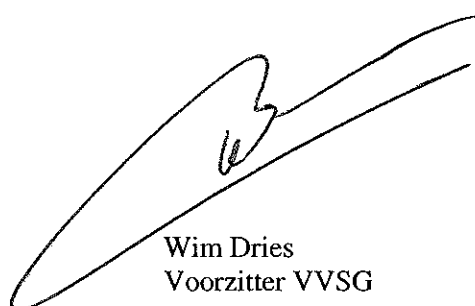
Fons Leroy
Gedelegeerd Bestuurder VDAB

Mieck Vos
Gedelegeerd Bestuurder VVSG

Jef Roos
Voorzitter VDAB

Wim Dries
Voorzitter VVSG